

Landbruks- og Matdepartementet
Postboks 8007 Dep

0030 OSLO

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 2011 100441	Doknr.: - 8
Mottatt: 11 JUL 2011	
Saksbeh.: LP/Sj	Ark.: 544
Kopi:	Avskr.:

Vår ref.:
09/2572-86
Løpenr.:
20169/11

Saksbehandler:
Knut Werner Hansen
Tlf. dir.innvalg:
77 78 80 07

Arkiv:
V00 SAKSARKIV
Deres ref.:
201100441-/HKL

Dato:
06.07.2011

**HØRING- FORSLAG TIL FORSKRIFT OM ERSTATNING VED
KLIMABETINGEDE SKADER I PLANTE- OG HONNINGPRODUKSJON
- HØYRINGSFRIST: 15.05.2011**

Forslag til *Forskrift om erstatning ved klimabetingede skader i plante- og honningproduksjon* Landbruks- og Matdepartementet og Statens Landbruksforvaltning har på høring med frist 15.07.2011 vil bidra til at gårdbrukere og forvaltning i større grad enn hittil kan beregne seg frem til en omtrentlig erstatningsstørrelse.

Fylkesråden er positiv til at det her utarbeides ny forskrift i stedet for å justere eksisterende.

Fylkesråden støtter høringssvar fra Fylkesmannen i Troms til høringsforslaget.

Det vises forøvrig til vedlagte fylkestingsvedtak i sak 35/11 i møte 07.06.2011 "Landbruk i Troms – Status, Muligheter, Virekemidler og veivalg"

Med vennlig hilsen

Knut Werner Hansen
Fylkesråd for plan og næring

Vedlegg:

- Fylkestinget i Troms, vedtak 35/11, 07.06.2011, "Landbruk i Troms - status, muligheter, virkemidler og veivalg"

Kopi:

- Statens Landbruksforvaltning, Pb. 8140 Dep, 0033 Oslo
- Fylkesmannen i Troms, Landbruksavdelingen

Vedlegg:

LANDBRUK I TROMS - STATUS, MULIGHETER, VIRKEMIDLER OG VEIVALG

Fylkestinget i Troms, sak 35/11 i møte 07.06.2011:

1. Fylkestinget er sterkt bekymret over den negative utviklingen i antall bruk og antall dyr i Troms-landbruket som har vært over år. Utviklingen viser at gjenværende bruk ikke øker sin produksjon nok til at dyretallet holdes tilnærmet stabilt for de grovfôrbaserte husdyrproduksjonene.
2. Fylkestinget viser til at Bygdeforskning konstaterer at dagens landbrukspolitikk og jordbruksavtale ikke er god nok, og at det får til dels sterke regionale utslag. I Troms vises dette gjennom lav investeringstakt og lav rekruttering til sektoren. Kriseåret 2010 vil etter all sannsynlighet forsterke denne trenden, og ferske tall fra SSB viser at nedgangen i antall bruk og produksjoner er dramatisk.
3. Bygdeforskning løfter fram fire tema/utfordringer som særlig viktige. Det er rekruttering, kompetanse, rovviltsituasjonen og økonomi/finansieringsordninger. Fylkestinget sier seg enig i det.
4. Fylkestinget mener det vil være avgjørende å oppnå aksept for en regionalisert landbrukspolitikk med større fleksibilitet for regional variasjon, hvor særegenheter ved *Arktisk landbruk* må benyttes i utformingen av virkemidler i landbrukspolitikken. Man må stimulere produksjon av de arter/sorter som har naturgitte fordeler i Troms, og avhjelpe produksjon som har naturgitte ulemper i området. Det er viktig at virkemidlene i norsk landbrukspolitikk legger til rette for at egenskaper og muligheter Arktisk landbruk har, utnyttes. Soneinndelingen i dagens jordbruksavtale må revideres for å identifisere og avhjelpe uheldige konsekvenser. Troms Fylkeskommune bør kunne stå i spissen for slike krav.
5. Pga. klimaendringer forventes det større produksjonsmessige svingninger som skaper økt usikkerhet for drifta. Fylkestinget vil gå inn for at det etableres et **klimafond** som kan kompensere for disse økte svingningene. Gitt fylkeskommunenes nye oppgaver på landbruks - og miljøfeltet og regional variasjon vil det være naturlig å tillegge de enkelte landsdeler og fylker myndighet til å vurdere kompensasjon gjennom et slikt klimafond.
6. Bygdeforskning mener at den nedadgående trenden for bruk og produksjoner trolig kan bremses. Mange bruk står imidlertid ved en korsvei i forhold til framtidvalg. Dette fordi de i dag har nådd et produksjonstak innenfor sine eksisterende rammer og har behov for utvidelser av både bygningsmasse og areal for å opprettholde et rimelig inntektsgrunnlag. Fylkestinget krever at tilskuddsrammene til driftsbygninger økes, og at tilskudd til nydyrking og grøfting innføres slik at kapasitet på gjenværende bruk øker minst tilsvarende den kapasitet som legges ned
7. Fylkestinget konstaterer at dagens nasjonale landbrukspolitikk ikke balanserer målsetningene om stabil bruksstruktur, teknologisk utvikling og å unngå overproduksjon i forhold til Troms. Resultatet er uheldig befolkningsutvikling, gjengroing og manglende investeringer i fylket vårt.
8. Bygdeforskning slår fast at rovviltsituasjonen er prekær i deler av Troms. Videre at det må kreves at spesielt forvaltningen av gaupe og jerv bringes i harmoni med de fastsatte bestandsmålene. Eventuelt må myndighetene avklare om dette er minimums - eller maksimumsmål. Dernest må myndighetene følge opp med kompensasjon/-investeringsstøtte for nye produksjoner. Rettighetsforhold ved bortfall av beitebruk må også avklares. Fylkestinget støtter dette fullt ut.

Fylkestinget konstaterer at en forfeilet rovviltpolitikk i dag truer og fortrenger deler av landbruket. Det er ingen tvil om at Stortingets forutsetninger fra Rovviltmeldinga i 2004 er brutt, noe som fører til økt konfliktnivå. Avtalte bestandsmål må holdes, og det må opprettes stående, lokale jegerkorps for raskt å effektivere ordrer om uttak av skadedyr.

Statens naturoppsyn (SNO) har i dag ikke ressurser til å gjøre den jobben det er forutsatt at de skal gjøre og som er en forutsetning for en funksjonell forvaltning. Fylkestinget krever at SNO tilføres tilstrekkelige ressurser.

9. Fylkestinget slutter seg til Bygdeforsknings konklusjon om at det er behov for en statusheving og styrking av kompetansen både i næringen og virkemiddelapparatet. Dette kan f. eks skje ved å utnytte eksisterende programmer for å utvikle fyrtårn, pilotprosjekt og teknologiprogram i jordbruket, der man styrker fylkets fortrinn. Gjennom dette kan det utvikles tilpassete teknologiske løsninger som fungerer for bruksstrukturen i Troms. Man vil revitalisere fagmiljøer som medspillere i utviklingen av landbruket og man vil utvikle interessert og kompetent ungdom som kan videreutvikle landbruket i Troms.
10. Fylkestinget vil slå fast at det må være et nasjonalt ansvar å etablere forskningsprogram knyttet til produksjon, raser etc., tilpasset et arktisk klima i endring. Tilsvarende er det behov for et teknologiprogram for klimatilpasset /småskala/ brattlendt landbruk. Begge deler kan ha stor overføringsverdi nasjonalt og internasjonalt. Det må være av nasjonal betydning å satse i nordområdene også innafor landbruk.
11. Fylkestinget konstaterer at Bygdeforskning mener at mange aktuelle gårdbrukere sitter avventende utenfor næringa og at det kan være ulike årsaker til det. Små enkeltkommuner kan f. eks sjelden tilby bondens partner alle typer jobber, men det må kunne ses på mulighetene i arbeidsformidling. Potensialet i Troms - bonden må og kunne realiseres gjennom å styrke utdanningsinstitusjonene og kompetanseprogram.
12. Bygdeforskning mener det er allment akseptert at få kan leve av jordbruket alene - slik også i Troms. Videre at utviklingen i landbrukspolitikken og jordbruksavtalen ikke gir tilstrekkelig kompensasjon for å satse på utbyggingsbruk og større investeringer. Bygdeforskning mener og at dersom landbruket skal ha en viktig bosettings - og total sysselsettingsbetydning i distriktene, må en se på hele husholdet. Også på mulighetene for mangesysleri både ut fra bondens og gårdens ressurser.

Bygdeforsknings vurdering er at i de tilfeller der det ikke er bærekraftig å videreføre et heltidsbruk må bonden få hjelp til å identifisere realistiske alternativer til å hente inntekt også utenfor gårdsbruket. De mener at dette vil gi økt robusthet ved at bonden/husholdet får flere bein å stå på, og at sårbarheten knyttet til uår i produksjonen på bruket reduseres. Videre at virkemiddelapparatet her må bidra til identifisering og med starthjelp, der bondens erfaring og kompetanse kan gi inntektpotensiale utenfor bruket.

Fylkestinget er ikke uenig i dette, men krever at norsk landbrukspolitikken utformes slik at kjennetegnet med Tromslandbruket med høy andel av heltidsbønder i forhold til resten av landet kan videreføres. Tilleggsnæringer og arbeid utenfor bruket må ses på som et tillegg, og ikke som en nødvendig del av driftsgrunnlaget for et gårdbruk i Troms.

13. Fylkestinget legger til grunn at fylkesrådet aktivt bidrar til satsing på Arktisk landbruk, gjennom arbeid opp mot Stortingets behandling av ny Landbruksmelding, Jordbruksavtalen og i forhold til Regjeringens Nordområdestrategi.